
Brevet

Materielle	Tid	Age
B9	90 min	13-15

Nøgleord: LGBT, mobning, normer, skolemiljø

Indhold

Dette materiale indeholder tre korte og nært beslægtede aktiviteter, der kredser om mobning, skældsord og om, hvordan man fremmer et positivt socialt miljø for primært LGBT-elever på skolen. Det første indslag er et brev skrevet af en 15-årig bøsse til en rådgivning for unge. Brevet handler især om at 'springe ud' over for ens klasse samt konsekvenserne af mobning og homofobiske skældsord. I løbet af aktivitet nummer to reflekterer eleverne over fakta og forskningsresultater om det at 'springe ud' på ens skole, og endelig udarbejder de retningslinjer ved hjælp af en "omvendt brainstorm".

Formål

- At styrke elevernes bevidsthed om konsekvenserne af et homo- og transfobisk skolemiljø, mobning og skældsord
- At øge deres viden om det at 'springe ud' på ens skole og at bidrage til deres overvejelser om, hvordan man kan forbedre skolemiljøet for unge bøsser, lesbiske, biseksuelle og transkønnede elever

Fag

Dansk, sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab, klassens time

Trinmål efter 9. klasse

Dansk

- lytte aktivt i samtale og være åbne og analytiske, når de vurderer deres egen og andres mundtlige fremstilling.
- forholde sig analytisk og reflekteret til tekster og andre udtryk fra forskelligartede medier.
- karakterisere sproget og bruge det bevidst til kommunikation, argumentation, problemløsning og formidling af viden

Sundheds- og seksualundervisning

- beskrive fysiske og psykiske faktorer og diskutere deres samspil og indvirkning på sundhed og seksualitet
- forstå og forholde sig til sociale og samfundsmæssige påvirkninger af identitet, kønsroller og seksualitet, herunder betydningen af kulturelle normer, medier og venner
- udvise empati og kompetence til at hjælpe andre, som individ og i fællesskab

Tidsforbrug

2 x 45 minutter

Materialer

- Et eksemplar af Bilag 1 til eleverne: "Brevet" til alle i klassen
- Et eksemplar af Bilag 2 til læreren: "Fakta om at springe ud i skolen"
- Et whiteboard eller en computer og en projektor
- En flipover eller et stort stykke papir til at skrive på og hænge op i klassen efter lektionen

Vejledning

Aktivitet 1: Homofobi i skolen

1. Introducer øvelsen

Fortæl eleverne, at det omdelte ark er et virkeligt brev fra en 15-årig dreng til en rådgivning for unge. Del et eksemplar af brevet ud til alle i klassen. Lad eleverne læse brevet højt på skift, eller læs det selv højt for klassen. Sørg for, at alle i klassen har forstået, hvad det drejer sig om, før du fortsætter. Du kan bede en eller to elever om kort at opsummere brevet og dets hovedindhold.

2. Gruppearbejde

Fortæl eleverne, at de skal forestille sig, at de arbejder på rådgivningen, og at de har modtaget brevet fra drengen. Bed dem diskutere med sidemanden i 3-5 minutter, hvad de vil råde drengen til at gøre.

3. Diskussion og udveksling af synspunkter

Bed eleverne fremlægge deres tanker om, hvilke råd man kunne give den unge mand. Du kan evt. hjælpe diskussionen i gang via nedenstående spørgsmål:

- Ville det være en god ide for ham at mødes med nogen fra datingsiden? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvad ville fordelene være ved at mødes med en, der har nogle af de samme følelser?
- Hvem kan han drøfte situationen med? For eksempel et familiemedlem, en bror eller søster, en ven, en lærer eller klassen?
- Bør han være ligeglad med klassekammeraternes reaktion?
- Ville det være anderledes, hvis brevet var skrevet af en pige, som var forelsket i en anden pige?
- Hvad tror du, han mener, når han skriver: "Drengene i min klasse har mange fordomme om bøsser og kommer med negative bemærkninger om dem"?

- Kender du det fra dig selv, dine kammerater, nogen i klasse eller fra elever på skolen generelt?
- Hvad fortæller brevet om normer eller forventninger til seksuel orientering og kønsidentitet på drengens skole?
- Kan du genkende nogle af disse normer med hensyn til seksuel orientering og kønsidentitet på din skole eller i den by, du bor i?
- Hvis det var en dreng i din klasse, hvad ville du så råde ham til?
- Hvad kunne skolen og/eller hans lærer gøre for at hjælpe på drengens situation?
- Bør skolen efter din mening gribe ind? Hvorfor/hvorfor ikke?

Aktivitet 2: Fakta og forskningsresultater om lesbiske, bøsser og biseksuelle unge

1. Beskrivelse af øvelsen

Fortæl eleverne, at du vil tale om fakta og forskningsresultater om at springe ud i skolen. Du kan vælge at bruge et whiteboard/en tavle og notere fakta ned, efterhånden som du fremlægger dem. Du kan også vise Bilag 2 digitalt. Vær opmærksom på, at der desværre ikke er nogen fakta om unge transkønnede i bilaget.

2. Gruppediskussion om temaet 'at springe ud'

Gennemgå oplysningerne på klassen, og medtag nogle af spørgsmålene nedenfor i den efterfølgende diskussion:

- Blev du overrasket over nogle af nøglefaktaene?
- Hvad er den mest almindelige 'spring ud'-alder for lesbiske, bøsser og biseksuelle? Og hvor gamle er folk for det meste, når de bliver klar over deres seksuelle orientering? Hvorfor tror du, der er så stor forskel?
- Ved du, hvor gamle de fleste heteroseksuelle er, når de 'springer ud'?
- Hvorfor behøver heteroseksuelle generelt ikke at 'springe ud'?
- Hvilke privilegier giver dette heteroseksuelle?
- Hvilke konsekvenser tror du, at skældsord og mobning har for den, det går ud over?
- Hvilke konsekvenser tror du, at skældsord og mobning har for dem, der mobber?
- Hvad tror du, der sker, hvis et menneske ikke deler sine tanker og følelser med andre i 5-7 år?
- Hvilke personlige konsekvenser tror du, at dette kan få?
- Hvordan kan vi gøre det lettere at 'springe ud' som lesbisk, bøsse eller biseksuel på vores skole?
- Hvordan kan vi gøre det lettere for elever, som ikke passer ind i kønsnormerne for henholdsvis drenge og piger?

Aktivitet 3: Brainstorm

På baggrund af de tidligere diskussioner kan I nu brainstorme over, hvordan I – ud over med afsæt i "Grundregler" – kan gå i gang med at forbedre det sociale miljø for LGBT-elever i skolen. Formålet med brainstormen er at skabe et positivt miljø og sætte en stopper for homo- og transfobisk mobning.

1. Beskrivelse af øvelsen

Fortæl eleverne, at formålet med øvelsen er at finde kreative løsninger og gode ideer til at skabe et bedre socialt miljø i klassen.

Start med at stille klassen spørgsmål såsom:

Hvordan kan vi sikre os, at alle respekterer hinanden i klassen?

Hvordan kan vi sikre os, at alle elever føler sig trygge på skolen, herunder heteroseksuelle, homoseksuelle, biseksuelle og transkønnede elever?

2. Etablering af retningslinjer

Diskuter elevernes løsningsforslag på klassen, udvælg de bedste praksisser, og noter dem ned på en flipover eller et stort stykke papir. Det anbefales, at denne del af øvelsen enten indgår i grundreglerne, som I måske allerede har hængt op i klasselokalet, eller får en væg for sig selv. I tilgift til de grundregler, som der henvises til i klassen, kan løsningsforslagene fungere som inspiration til det videre arbejde med at forbedre det sociale miljø for LGBT-elever i klassen, styrke elevernes fokus på de negative konsekvenser af at bruge skældsord samt tilpasse deres adfærd derefter.

3. Rund aktiviteten af med at stille spørgsmål som for eksempel:

- Hvad vil du huske bedst fra dagens aktiviteter?
- Prøv at komme i tanker om et ord eller en vending, som beskriver hvad vi har lavet i timen.

Tip til læreren

Du kan hjælpe eleverne med eksempler på, hvordan retningslinjerne kan omsættes i noget konkret, f.eks. et skilt med budskabet 'Ligebehandling for alle elever' eller 'Homofobifri skole'. Andre bud kan være 'Ingen skældsord' eller 'Positive homo- og biseksuelle identiteter på skoleskemaet'.

Anbefalinger

Det anbefales, at I arbejder med dette materiale, efter I har arbejdet med "Grundregler".

Det vil skærpe elevernes analytiske færdigheder i forhold til normative diskurser om køn og kønsidentitet, hvis de arbejder med "Kønsroller".

Der findes flere håndsrækninger til at styrke det sociale miljø på skolen i "Gør noget!"; en kortfilm og et rollespil, hvor eleverne ved at spille skuespil skal forsøge at finde løsninger på diskrimination.

Kilder

Dette materiale er lavet med afsæt i *Sæt spot på homofobi!*, Karen Ewers, Amnesty International Danmark, 2012.

Bilag 1: "Brevet"**Brevet**

Jeg er en dreng på 15, jeg går i 9. klasse, og jeg er bøsse. Jeg har haft det sådan, siden jeg var 10, og jeg er altid blevet drillet med at være en tøs dreng, hvilket jeg kan grine ad nu. I løbet af de senere år har jeg skiftet skole, hvilket var ret svært for mig, men jeg tror, det var en god beslutning i det lange løb. Jeg har haft det svært på grund af nogle problemer og en skilsmisse i min familie.

Jeg har det bedre nu, men jeg har stadig en følelse af, at jeg ikke rigtig kender mig selv; jeg ved ikke, hvem jeg er. Jeg føler mig anderledes end alle andre. Det er, som om jeg ikke hører til nogen steder; som om jeg bare ikke passer ind. Derfor har jeg overvejet at mødes med nogle andre bøsser på min egen alder, som jeg har chattet med på et datingsite. En af dem bor faktisk i samme by som mig. Jeg har fået mange tilbud om at mødes, men jeg er bange for at sige ja, fordi jeg bor i en lille by, og nogen måske ville se os.

Jeg har aldrig rigtig løbet nogen risiko i mit liv. Da jeg var yngre, var jeg meget usikker og blev opfattet som reserveret, og jeg har det med at drømme i stedet for at handle, men de seneste år er der sket en masse ting, og jeg har udviklet mig personligt. Og accepteret, at jeg er bøsse.

Men nu føler jeg, at jeg er kørt fast, og at jeg spilder tiden. Alt virker så indviklet lige nu – og måske er mit brev også lidt forvirrende. Problemet er, at jeg ikke er sikker på, hvem jeg skal tale med, fordi jeg ikke stoler på nogen. Og at 'springe ud' ville sikkert ikke være den ideelle løsning. Jeg tror, at mange ville blive overraskede og måske tage afstand fra mig. Drengene i min klasse har mange fordomme om bøsser og kommer med negative bemærkninger om dem, hvilket ikke gør det lettere for mig.

Sommetider har jeg lyst til at skrike: "Jeg er bøsse!" ... Okay, det er måske en smule overdrevet ... Jeg har virkelig brug for at snakke med nogen om de her ting, men jeg er bange for, hvad der kunne ske. Hvad skal jeg gøre?

Bilag 2 til læreren: "Fakta om at springe ud i skolen"

At springe ud i skolen

12 år: Den mest almindelige alder, hvor lesbiske, bøsser og biseksuelle bliver klar over deres egen seksuelle orientering. Gennemsnittet er 14.

17 år: Den mest almindelige alder, hvor man begynder at 'springe ud' over for andre. Gennemsnittet er 21.

5-7 år: Det gennemsnitlige antal år, som unge lesbiske, bøsser og biseksuelle skjuler deres tanker og følelser for andre.